

Ενδείξεις γλωσσικής ένδειας.

Don't Click Away!!

Γράφει ο **Ανδρέας Σταλίδης**.

Η έκφραση face control κυκλοφόρησε πολύ στην Ελλάδα στα τέλη της δεκαετίας του 1980 και παρέμεινε μέχρι σήμερα περισσότερο από 30 χρόνια μετά. Στο μεταξύ, πέρασε και στα ρώσικα. Κατατάσσεται στην κατηγορία «ψευδο-αγγλισμός». Αγγλικά πάντως δεν είναι. Αποτύχαμε να την επανεισάγουμε στα αγγλικά ως αντιδάνειο. Δεν υφίσταται τέτοιος όρος. Κάποιος που ζήλεψε τη δόξα του χαρακτήρα της Μαντάμ Σουσου θα πρέπει να τη σκέφτηκε.

Σήμερα, ένας αντίστοιχος πρέπει να σκέφτηκε το click away. Δεν υπάρχει τέτοια έκφραση στα αγγλικά. [* Αν υπάρχει, περιγράφει την πράξη κάποιος να εγκαταλείψει μία ιστοσελίδα, καμία

σχέση δηλαδή με το θέμα].

Ένας ακόμα ψευδο-αγγλισμός. Στην Αγγλία χρησιμοποιούν την έκφραση click and collect. Στα ελληνικά, θα μπορούσαν να βρεθούν πάρα πολλοί διαφορετικοί όροι, κατά πολύ ωραιότεροι. Σε ορισμένους άρεσε το «μολών λαβέ», αλλά αυτό μάλλον εμπεριέχει και μία τολμηρή διάθεση. Καλύτερο θα ήταν το «ελθών λαβέ».

Ο κ. Μπαμπινιώτης προτείνει το «παράδοση εκτός» ή το «παραλαβή εκτός», ανάλογα με την οπτική γωνία, του καταστήματος (το οποίο παραδίδει το αγαθό) ή του πελάτη (ο οποίος το παραλαμβάνει). Το «εκτός», βεβαίως, υπονοεί εκτός καταστήματος.

Θυμάμαι όταν σπούδαζα στο Φυσικό ΑΠΘ, ένας καθηγητής χρησιμοποιούσε συχνά μία έκφραση που με ξένιζε, έλεγε «γράφω κάτω». Συνειδητοποίησα ότι ήταν απόπειρα απόδοσης στα ελληνικά του ρήματος “write down”. Στην αγγλική γλώσσα, οι προθέσεις στα ρήματα μπαίνουν συχνά μετά το ρήμα ως λέξεις. Παραδείγματα από το ίδιο ρήμα: write back, write in, write off, write out, write up.

Στα ελληνικά μπαίνουν πριν το ρήμα και κολλάνε σ’ αυτό, πχ γίνονται καταγράφω, αναγράφω, απογράφω, αντιγράφω, διαγράφω, μεταγράφω, εγγράφω. Το «γράφω κάτω» δεν υφίσταται. Του το επισήμανα στην ειδική γραπτή φόρμα του μαθήματος στο τέλος της χρονιάς και το διόρθωσε την επόμενη!

Σε αντίθεση με όλα αυτά, διαπιστώνω ότι οι Βρετανοί ονομάζουν «Επιχείρηση πανάκεια» τον εμβολιασμό για τον κορωνοϊό. Με τον πρωθυπουργό τους, Μπόρις Τζόνσον, μπορεί κανείς να συμφωνεί ή να διαφωνεί σε πολλά, θα πρέπει όμως να του αναγνωριστεί ότι είναι ένας μορφωμένος άνθρωπος. Γνωρίζει και θαυμάζει την [αρχαία ελληνική γραμματεία](#).

Μάλιστα, το 2013 σε τηλεοπτικό στούντιο στην Αυστραλία, [απήγγειλε στα αρχαία ελληνικά πολλές δεκάδες στίχους της Ιλιάδας](#). Το κοινό παρακολουθούσε άφωνο.

Με ξενίζουν επίσης ορισμένες εκφράσεις παρμένες από την αγγλική γλώσσα, οι οποίες επιβιώνουν στην ελληνική γλώσσα, όπως πχ «στο τέλος της ημέρας» (αντί των εκφράσεων «στο κάτω κάτω της γραφής», ή «σε τελική ανάλυση» ή «στην τελική»), «μεγάλη εικόνα» (αντί του «δάσους σε σχέση με το δένδρο»), «μπαίνω στα παπούτσια του άλλου» («μπαίνω στη θέση του άλλου»), «αγοράζω το σενάριο» («υιοθετώ το σενάριο ή την υπόθεση»), «πάρε τον χρόνο σου» («με την ησυχία σου», και πάρα πολλά ακόμη.

Ας δείξουμε στη γλώσσα μας τον σεβασμό που της αρμόζει. Δεν είναι εξέλιξη να πλάθεις λέξεις σε μία άλλη γλώσσα για να καμώνεσαι τον περισπούδαστο. Είναι ένδεια. Κάποτε είχα ακούσει μία φράση ότι όποιος μιλάει δύο γλώσσες ταυτόχρονα, μάλλον δεν ξέρει καμία από τις δύο. Μήπως εκεί οδεύουμε;

[*] η φράση αυτή δεν περιλαμβάνεται στην έντυπη έκδοση του άρθρου στην Εστία.

Δημοσιεύθηκε στην [Εστία](#), 16 Δεκεμβρίου 2020.

Πηγή: www.antibaro.gr/